

Lo Catalanista

Diari defensor dels interessos morals y materials de Catalunya

La correspondencia al Director. | Los originals no 's tornan

Direcció y Redacció: CALDERON, 36

Administració: PLASSA Sant ROCH, 11

Representació Administrativa á Barcelona

Llibreria de Alvar Verdaguer Rambla Mitj, 5

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

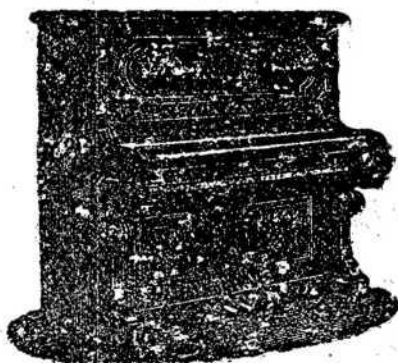
Sabadell.	4 rals al mes.
Fora.	14 " trimestre
Un número sol.	5 céntims.
Anuncis á preus convencionals.	

SE VEN la FLECA del carrer de Gracia n.º 29 (per retirar-se, l' actual duenyo, del negoci):

Teatro Principal.— Està en venda un dels millors palcos del 1.º pis d' aquest Teatro. En la Administració d' aquest diari donarán mes detalls.

Ganga.— Per retirar-se del negoci 's ven una acreditada **botiga de gorras**, situada á la RAMBLA, N.º 41.

Pera més informes en lo mateix establiment.

Pianos nous y assegurats de tot defecte de construcció per 5 anys. Los nous se venen desde **150 duros** y son construïts ab march de metall, bona pulsació y candeleros dobles.

Pianos usats n'hi hán 5 pera vendre, á preus econòmichs.

Aquesta casa s' encarrega de tota classe de afinacions y reparacions.

— DIRIGIRSE A —

JOAN COMAS FAURA

Rambla, 93. — SABADELL

Conferencias sobre Dret Civil Català

CONFERENCIA SEGONA

Lo dilluns prop-passat tingué lloch en la Academia de Jurisprudencia y Llegislació de Barcelona, la segona de las anunciadas conferencias sobre Dret Civil Català, corrent á càrrech de lo conegut juríconsult D. Antoni M.ª Borrell y Soler, essent lo tema *Consideracions generals sobre la reforma del Dret català*; usá, igualment que son antecesor D. Joan Permanyer, nostre idioma, ab gran satisfacció de sos oyents, en sa major part socis de la mencionada Academia, que cada dia vehuen ab mes gust que pugui utilisarse nostra parla en aquella Corporació, puig las conferencias adquireixen un caracter mes íntim y expansiu, que si tinguessin de realisarse, com avants, valentse de una llengua forastera. Ademés es llógich que tractantse de nostre Dret, en una Academia que radica en nostre terra y que está composta en casi sa totalitat d' Advocats catalans, 's fassi usant nostre idioma, ja que lo conservém propi y de verdader valer.

Extraordinaria importancia revesteix lo tema de que s' ocupá lo conferenciant senyor Borrell. Sabuda es que la missió del Dret es regular las relacions jurídicas dels individus que forman la societat hont aquell s' estableix, y no menos sabut y cert es que la societat 's desenrotlla y progresa, com á composta de ser perfectibles, fins al punt de que determinadas institucions jurídicas que en lo moment històrich de sa aparició satisfánt per complert imperiosas necessitats, deixen mes endavant de prestar utilitat, per haver desaparegut ó cambiat en lo transcurs del temps, las necessitats que satisfeyan.

Lo poble català no havia d' esser una escepció de la regla general; lo Dret que regula sas relacions deu modificarse, y tant ho entengué aixís lo distingit Lletrat senyor Borrell que comensá son discurs manifestant que l' amor que sentim en vers nostre Dret, 'ns imposa la necessitat de reformarlo pera donarli la vida que las necessitats dels temps exigeixen, puig que no obstant de formar un conjunt armónich d' institucions, deu tenir vida activa que ve informada per la moderna vida social, al igual que lo poble romá que reformá son Dret, seguint sas exigencias polítich-socials. Després d' indicá las fonts hont deu acudirse pera trovar son mes genuí sentit y la necessitat de que aquest estudi y reforma ho faigi Catalunya per ser la que coneix nostre dret en armonía ab la vida de nostre regió, y no per determinadas tendencias científicas que portan en

son programa teorich la codificació mes ó menos acertada; entrá en l' estudi de las causas que aconsellan la reforma del Dret catalá, indicant entre ellas las invencions de las ciencias y com á consecuencia la major, velocitat en los trasports, á evolució suferta per tots els pobles, la influencia general de la Revolució francesa, y la apació de novas instiucions, motivadas per lo cambi ocorregut en lo modo de ser de la Industria y lo Comers, que han donat per consecuencia la constitució de un nou Dret Mercantil; las novísimas formas que ha revestit la propietat en lo Dret modern; l' alteració que ha sufert nostre Dret, ab las lleys generals posteriors al Decret de Nova Planta y per virtut de la Jurisprudencia del Tribunal Suprém que té tendència á la unitat de códichs, que ha sigut sempre l' ideal del castellanisme.

Aquesta série de concausas ha produït una confusió tan gran, nna perturbació en nostre Dret tan fonda, que s' imposa una reforma, pero aqueixa deu ferse, com s' ha indicat avants, ab arreglo á nostres costums y ab verdader coneixement de causa, depurant tota classe d' influencias extranyas que lo corrompeixin y adulterin.

Tractá després de la importancia de las costums juridicas, que creu deurian anar á buscarse en los manuals de nostres Notaris y en la vida Mercantil y Agricola, y en un hermós resúmen histórich feu un notable anàlisis del esperit del Dret civil de Catalunya, fent notar en ell lo respecte á la llibertat civil y política aplicada á la vida práctica y á las costums del poble, que 's compenetra y solidifica ab las reglas sentadas en los Códichs y Recopilacions de nostre Dret. La vida catalana es viva y al reformar lo Dret catalá dehuen tenirse en compte aqueixa vida propia pera armonisarla ab sas disposicions, prescindint de ideas generals y principis fixos que moltes vegadas pugnan ab los principis de la vida práctica y son copia de lleys extrangeras, que bonas en son pahís, resultan inútils, quant no perjudicials, en lo nostre.

La ciencia, exposá lo docte conferenciant, influeix poderosament en lo naixement de la costum, pero lo legislador no deu anticiparse may á las necessitats del poble; lo neixement d' aquestas indica prou clarament lo moment oportú de la reforma.

Tal es en resúm la conferencia del senyor Borrell y Soler, tota ella inspirada en l' amor que dit senyor professa á nostra llegislació y donant sabis y atinats concells que deuran tenirse en compte quant sia arribada l' hora de la reforma del Dret Catalá, si aquesta ha de realisar-se per personas coneixedoras del mateix y amants de sa conservació.

Lo senyor Borrell fou aplaudit al final de son parlament, al igual que en

lo comensant d' aqueixa série de conferencias, que tanta importancia venen revestint.

Rebi nostra sincera felicitació y abrigui la seguritat de nostre agrahiment per haber contribuït ab sa valiosa cooperació, al bé que nostra legislació ha de reportar de las conferencias organisadas per la mentada Academia.

N.

A LA BRECHA

Los iniciadors y cooperadors de la idea de portar á en Permanyer per candidat á diputat á Corts per aquest districte, podem estar orgullosos de tal determinació porque las numerasissimas felicitacions que hem rebut de importants personalitats de dintre y fora d' aquesta comarca, ens demostren que hem estat acertats al escullir l' home que volem 'ns representi en la cambra popular.

Y aquestas felicitacions son mes dignes de tenirse en compte y donan mes valor á nostra determinació, per cuan unas procedeixen de personas imparcials apartadas de las lluytas polítiques y las altres d' elements de tots los partits polítichs, inclús el fusionista mateix, que estan desitjosos de tenir per representant á una persona apte, inflexible, de grans coneixements, que senti verdader amor per la terra catalana y que estigui disposat sempre, com ho está en Permanyer, á sacrificarse per la mateixa y á lliurar forta batalla contra l' actual estat de cosas.

Aquestas enhorabonas robusteixen nostre esperit y ens donan novas forsas pera treballar sens paro ni descans pera que nostres proposits en las actuals circumstancias es veigin coronats pel mes complert y brillant triomf. Pera alcansarlo estem disposats á multiplicarnos empleant tots los medis decents y virils que á nostra ma estigan y perseguirém sense consideracions de cap mena, en aquesta recua de sers degradats y prostituits que en épocas electorals es converteixan en verdaders lladres de la voluntat del poble.

Volém que aquesta voluntat siga respectada y atesa, que dret hi te el poble. Y si encara mes depresivas y baixas ambicions, algú intenta burlarla, nosaltres estarem arma al bras alerta, pera que la ley y la justicia es compleixin ab tota puresa y fidelitat.

A la lluyta anem ab fortaleza y coratge y no 'ns deixarem trepitjar en nostres drets, per ningú, siga quina vulgui sa posició y gerarquia.

(De «Las Cuatro Barras» de Vilafranca del Panadés).

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS D' AVUY.—Sant Gregori 'l grant, papa y doctor; Mamilià y Pere, màrtirs; Eduni, prèbere y companys màrtirs; Teofans, monjo; y Santas Sanxa y Josefina, vgs.

Sant Gregori, justament anomenat lo grant ó magno, nasqué á Roma en temps de Justino II. Comensá distingintse en lo Senat y luego fou nombrat prefecte ó governador de Roma. Mort son pare de qui heretá inmensas riquesas y titols nobiliaris, veyents jove y lliure se vengué tot lo patrimoni y riquissim mobiliari, repartint son import á obras piadosas y als pobres, y prengué l' hábit de monjo en lo monastir de Sant Andre. Prompte lo elegiren abat, desempenyá lo càrrech de nunci del papa á Constantinopla y després mort lo papa Pelayo fou elegit Sant Gregori pera ocupar la cadira de Sant Pere. La activitat y lo zel d' aquest papa á pesar d' estar casi sempre malaltís es imponderable. Eserigué á mes de las Morals sobre Job que forman 35 llibres, los Diálechs sobre la vida dels sants d' Italia. Lo Pastoral; 22 Homílias sobre Ezequiel, 40 Homílias sobre 'ls Evangelis; L' Antifonari, Lo Sacramentari y 840 cartas divididas en 12 llibres. Retorná lo cant de la Iglesia component lo cant plá ó gregoriá y aixó á més d' ocupar-se fins en los mes petits detalls del govern de l' Iglesia de tot lo mon y sols en tretze anys y mitj de Pontificat, morint á la edat de 60 anys.

PARROQUIA DE SANT FELIU.—Missas per Joan Torras Crespi, Feliu Cuberta, Maria Girbau, Salvador Gonzalvez, Quirse Masjoan y Joan Casanovas Sallarés.

PARROQUIA DE LA CONCEPCIO.—Missas per Pau Pujol y Pratjusá. A las nou, ofici funeral per Joseph Oller y Comadrán.

Notas oficials

En lo Registre Civil d' aquesta ciutat s' han fet las següents inscripcions durant lo dia 11.

Defuncions: Maria Serra Aspachs, 6 mesos.

NOVAS

Heus aquí la convocatoria que s' ha fixat á Vilafranca y demás pobles d' aquella comarca, pera 'l meeting electoral que tindrà lloch lo vinent diumenge, diu aixís:

«Catalans: Las desgracias que han plogut sobre la nostra terra á causa del desgavell de la politica imperant, son intolerables. Es hora de que en las Corts del Estat se fassi sentir una veu que parli, no en nom d' un partit, sino en nom del país; en nom dels desgraciats quina vida 's sacrifica y en nom de tot lo poble honrat y treballador que paga en últim terme las disbauxas de la politica.

«Lo Centre Catalanista d' aquesta població, secundat per lo partit fe-

deral y demás personas ilustradas y de representació de la comarca no subjectas al caciquisme, desitja que 'l districte de Vilafranca del Panadés tingui l' honor d' enviar á las Corts á un veritable representant de la terra, á un home independent com don Joan J. Permanyer, quin nom, que ha de recordar á tot catalá l' acte més enérgich d' independència política que han presenciad las Corts de Madrid, nes es una garantia de lo dignament que sabrá correspondre á la confiança de aquest districte.

»Per aixó vos convidém á la reunió pública que hi haurá diumenje dia 13 á las deu del matí en lo Teatro Principal, convensuts de que hi acudiréu ab mateix entusiasme ab que en son dia donaréu vostres vostres vots á tant eminent patrici.

»Vilafranca del Panadés 8 de Mars de 1898.—Lo Centre Catalanista.»

A la feynadora vila de Sestao s' ha constituhit ab lo nom d' «Euskalduna» una patriótica societat de bascófils. Lo fi d' aquesta es lo treballar pel despertament del esperit patri dels fills d' Aitor y conseguir la obtenció de las ploradas llibertats bascas.

En atenta circular nos comunica don Francisco Pulit y Tiana que en virtud de las disposicions testamentarias de son difunt Pare seguira la casa baix son nom, continuant los mateixos negocis á que venia dedicantse.

Fem vots pera que las majors prosperitats acompanyin á nostre particular amich en tots sos negocis.

Végis las següents ratllas que reproduhim d' una correspondencia de Madrid, per ocuparse de la presentació d' en Permanyer per candidat á Corts pel districte de Vilafranca del Panadés.

»Es acullida ab aplaudiments per los catalans aquí residents la noticia de que en lo districte de Vilafranca del Panadés, lo partit regionalista ha resolt presentar com á candidat propi per diputat en las vinentas Corts, y més encara que ha designat per tal distingit juriconsult y ferm company de causa senyor Permanyer. Es hora ja de que 'ls regionalistas catalens donguin lo gran pas que pot ser que será indefectiblement la senyal de una nova era per los trevalls de reivindicació del dret públich de la vella patria, posat en armonia ab las ideas é interessos dels temps moderns. Un diputat regionalista en las Corts será un aconteixement. Hi ha baix aquest concepte una gloria á conquistar y un gran nom que fer. La joventut regionalista de tot Catalunya hauria de móures en aquest sentit, é imitar en algún altre districte de Catalunya l' exemple de Vilafranca. Vensuts ó vencedors los joves que 's llensin á la lluyta, á mes de cumplir un deber, posarán las fitas d' ahont recomensarán en altra ocasió esforços més que 'l d' ara profitosos. Lo dia en que Catalunya envihi

à las Corts la majoria dels seus diputats regionalistas altre será l' especta de la cosa pública.

Ahir, vespre, en lo Centre d' Excursionista de Catalunya, nostre bon amich don Francisco Flos y Calcat llegí alguns fragments de sa obra pròxima á publicarse, titulada *Promptuari de la escriptura catalana*, quin treball fou molt ben rebut per la concurrencia que aplaudi y falicítá á son autor.

Ahir estigué de nou en aquesta ciutat una Comissió de la Creu Roja, á fi d' organisar una cuestació al objecte de recaudar recursos pera 'l sosteniment del Sanatori que té establert á Barcelona, hont hi reculleixen los soldats malalts y ferits que venen de Cuba y Filipinas.

Aquesta debia tenir lloch lo vinent diumenge, segons anunciarem en un de nostres números anteriors; pero en vista del estat del temps y sobretot de nostres carrers, que sorprengué als comissionats, acordaren aplasarla pera lo diumenge dia 20, l' endemá de Sant Joseph, esperant dels caritatius sentiments de nostres conciutadans, que no será infroctuosa sa comanda.

Avuy á las 9 del matí se celebrarán en la Parroquia de la Puríssima Concepció los funerals en sufragi de l' ánima del que fou nostre estimat amich y company don Joseph Oller y Comadran (q. a. c. s.) qui morí 'l dia 25 del passat Febrer.

Llegim en un periódich extranger:

«Sir Wilfrid Laurier, primer ministre de Domíniön y Monsenyor Langevin, arquebisbe de Sant Bonifaci ó del Manitoba, han celebrat un conveni relatiu á la cuestió de las escolas católicas y las nacionals.»

Respecte á las escolas rurals, enlloch dels llibres de text bilingües, s' ha convingut que 'ls llibres exclussivament francesos serán posats á disposició dels alumnos de rassa francesa en los primers anys de la ensenyansa, á fi de que, quan hagin ja rebut instrucció suficient en sa propia llengua, pogan allavors los escolars comensar llurs estudis segons lo sistema bilingüe, ó sia l' oficial del país.

Per tot arreu va obrintse pas y domina l' esperit de justicia y 'l sentit cumú menos á Espanya.»

Lo dijous passat tingué lloch en lo teatro Principal l' estreno del episodi *Trafalgar*, lo qual, la companyia que dirigeixen los senyors Montero y Alvarez lo representa ab verdader carinyo y lo vesteix ab propietat.

Lo decorat pintat per lo reputat pintor senyor Urgellés, es de lo millor que 'm vist. Lo cuadro plástich fou presentat ab tota esplendidés sent molt aplaudit.

La orquesta Fatxendas baix la batuta del mestre Alvarez, executà d' un modo admirable la part instrumental.

Per causa del malt temps la concurrència fou molt escassa.

Demà diumenge se donarà la segona representació de *Trafalgar*, posantse además la sarsuela *La Viejecita*.

PIANOS de totes classes, nous y usats. COMAS, Rambla, 93, casa de confiança.

Avuy á la nit tindrà lloch una única y extraordinaria funció en lo teatro Cervantes per las companyias dramática y mimica que trevallen en lo teatro del Circo de Barcelona.

Se posarán en escena las comedias en un acte *La resurrecció* y *El honor nacional*, per la companyia del Sr. Graells.

Acabará la funció ab la presentació de la gran companyia mimica *Onofri* ab lo espectacle de gran aparato *El maestro de armas*.

Pendrà part á dit espectacle una numerosa orquesta.

TELEGRAMAS

Madrid, 11, 5 t.—La Junta del partit Unió Constitucional de l' Habana ha acordat anar á la lluyta electoral.

Lo secretari de Guerra dels Estats Units ha conferenciat ab los jefes de las fundicions de Bethlehem, demanántlosli qu' activin la construcció de canons. Lo secretari de Marina ha conferenciat ab lo president de la Companyia Trasatlántica nort-americana á fi de convertir barcos de la mateixa en barcos de combat. Lo creuher «Marblehead» ha sortit pera unirse á la esquadra nort-americana. Lo «Wilmington» ha sarpat ab rumbo á Haití.

Telegrafian de Londres que al «Daily Mail» li comunican desde Hong-Kong que 'ls insurrectes de Filipinas s' han apoderat del poble de Polinao que es ahont està amarrat lo cable.

Lo mateix periódich publica un telégrama de Singapore en lo quin se diu que l' esquadra nort-americana ha sortit ab rumbo á Manila.

Continúa 'l pánich en los centres comercials y bursatils devant la baixa continuada dels valors y la puja escandalosa dels cambis.

Entre unas y altres cosas las corrents pessimistas s' accentuan, presentant l' aspecte de la cosa pública verdaders senyals de un daltabaix.

CAMBIS

A la hora d' entrar en premsa aquest número no hem rebut la cotisació oficial pero hem sabut per personas arribadas de Barcelona á última hora que 'l cambi de franchs havia arribat á 40.

IMPREMTA DE PERE TUGAS
Treballs pera 'l comerç á preus econòmichs.

CARRER DE CALDERÓN, 36

Imprempta y Encuadernacions de Pere Tugas, Carrer de Calderón, 36.—SABADELL